A°. 1843. N°. 109.

ARNHEMSCHE COURANT

De prijs dezer Courant, die geregeld vijfmaal 's weeks wordt uitgegeven, en wel op *Zondag*, *Dingsdag*, *Woensdag*, *Donderdag* en *Zaturdag*, is ƒ 5 in de drie maanden.

ZONDAG 4 JUNI.

De prijs der Advertentiën is, van *een* tot *vijf* regels ƒ 1.00, en voor elken regel daarboven 20 centen, behalve 35 centen zegelregt, voor elke plaatsing.

Uit hoofde van het *Pinksterfeest* wordt er aanstaanden Dingsdag geene Courant uitgegeven.

Kunnen de ministers, na de verwerping van het ontwerp van conversie, met fatsoen aanblijven?

In Frankrijk heeft zich het misbruik ingedrongen, dat de ministers, wanneer zij zeer vurig de aanneming van het een of ander wets-ontwerp begeeren, dit voor eene kabinets-kwestie verklaren en alzoo hun aanblijven aan het ministerie van de aanneming van het ontwerp afhankelijk maken. Het is een misbruik, waardoor zij geweld aandoen aan de overtuiging dier leden, welke hen als ministers wenschen te behouden, al keuren zij anders het ontwerp af. Zij stellen de zwakheid van dezen op eene gevaarlijke proef, in welke de overtuiging hare kracht verliest: het is een misbruik, dewijl het niet van de ministeriële willekeur kan afhangen, wat al, wat niet tot die punten behooren zal, die eene wijziging van het ministerie vorderen.

Wezenlijke kabinets-kwestiën zijn van dien aard, dat zij de uitspraak der ministers niet behoeven, om dit te worden. Zij betreffen hoofdbeginselen van regering, maatregelen van zoo groot belang, dat van hen het heil, het bestaan des lands geheel of althans voor een groot gedeelte afhangt. Bestaat er dienomtrent verschil tusschen de vertegenwoordiging en het bestuur, — zoo behooren de leden van het laatste hunne plaats voor anderen te ruimen. Laten zij dit na; hebben zij hunne ministeriële betrekking liever dan hun land, — zoo worden zij de hinderpaal voor eene betere regeling van 's lands zaken. Zij beletten door hun aanblijven het nemen van die maatregelen, in welke zij zelven het behoud van den staat erkenden, doch waarin zij — wat de keus der middelen betreft — van de vertegenwoordiging verschilden. Zij hebben voorgesteld wat alleen hun nuttig, noodzakelijk voorkwam, wat alleen in hunne oogen kans tot slagen had, [illegible] als het eenige redmiddel des lands [illegible] beschouwen. Dit is afgestemd. In plaats daarvan kunnen zij niets anders voordragen, want dit hielden zij voor nadeelig, voor verwezenlijking onvatbaar. Tot dergelijke voorstellen leent een man, die het met zijn land goed meent en gewoon is volgens zijne overtuiging te handelen, zijne handen niet. Deed hij het, hij zou zijne eigene veroordeeling schrijven. Hij maakt plaats voor anderen, welke op eene andere wijze meenen te kunnen slagen. Hij doet dit te meer, als hij het oogenblik voor eene betere regeling van 's lands zaken bijzonder geschikt genoemd heeft. Zijn langer aanblijven moet hieraan niet in den weg staan. Betreft het punten van minder belang; van vorm, — hij zou zijn gevoelen voor dat der meerderheid kunnen opofferen; maar betreft het beginsels, punten, met welke het land staat of valt, — hij kan zijne plaats opgeven, zijne overtuiging kan hij niet doen bukken.

Zullen onze ministers aldus handelen na de verwerping van het ontwerp tot zoogenaamde regeling van 's lands financiën? Zullen zij aldus door het einde hunner ministeriële loopbaan zich eene aanspraak op erkentelijkheid verwerven, welke zij tot heden gering schenen te achten. *Nu of nooit* zeiden de leden der Kamer. *Nu of nooit* zeiden de ministers.

Hun langer ministeriële leven zoude het *nooit* tot waarheid maken. De heer SCHIMMELPENNINCK verklaarde uitdrukkelijk, dat het ontwerp van conversie in den raad van ministers behandeld en door allen *eenstemming* als het eenige middel beschouwd was, waardoor in den financiëlen nood des lands redding kon gebragt worden. De heer BAUD erkende dit mede door zijne verdediging van het ontwerp. De overige ministers bevestigden er de waarheid van door hun stilzwijgen op het gezegde van den minister van binnenlandsche zaken. Allen kunnen dus niet anders dan vijandig zijn aan elken anderen maatregel. Doch dan veroorzaakt hun aanblijven als minister, dat men tot niets anders overgaan kan.

Volgens overtuiging te handelen is zeker wel niet hetgeen bijzonder onze ministers kenschetst. Eerst stelt de heer ROCHUSSEN eene conversie in vier, drie en een half en drie percents effecten voor als het middel, dat alleen redden kan: zoodra hij echter de zekerheid verkrijgt, dat die maatregel zeer algemeen in de Kamer afgekeurd wordt, brengt hij zijne vroegere overtuiging ten offer en stelt eene conversie alleen in drie percents effecten voor. Zal hij nu wederom van denkbeeld veranderen en weder een ander ontwerp aanbieden? Dit zoude een gebrek aan schaamte, eene eerzucht verraden, welke wij, zonder nader bewijs, zelfs bij onze ministers, moeijelijk kunnen gelooven. Met welk gelaat zouden zij dit komen aanbieden; wat zouden zij antwoorden, wanneer men hen met hunne eigene woorden, bij de laatste beraadslagingen gesproken, wederlegde? Zullen zij ministers blijven en niets voorstellen? Dan verhinderen zij immers iedere conversie, van welke anderen aan het vaderland misschien het voordeel zouden bezorgen.

Thans zal het moeten blijken of beginsels bij hen iets gelden; of hun land hun dierbaarder is dan hunne betrekking. Zij zijn door den loop, welken de beraadslaging der conversie-wet genomen heeft, *onmogelijk* geworden. *Nu of nooit* behooren zij te toonen, of zij eerlijke lieden zijn. Want eerlijkheid bestaat niet alleen daarin, dat zij het geld van den staat niet tot hun persoonlijk voordeel aanwenden, waarvan zij, zoo ver wij weten, door niemand verdacht worden; maar eerlijkheid gedoogt niet, ter liefde zijner betrekking, tot iets mede te werken, waarvan men nadeel vreest of welks vervulling men onmogelijk rekent.

Wat beteekenen intusschen de lofuitingen, bij de beraadslagingen van laatstleden maandag, bepaald den heer ROCHUSSEN toegezwaaid? Zoo wel zij, die tegen zijn ontwerp van conversie gestemd hebben, als zijne trouwe vrienden en bondgenooten behoorden in te zien, dat zij aldus zich zelven op eene zonderlinge wijze ten toon stellen, weinig eerbied voor eene gevestigde overtuiging bewijzen, en den heer ROCHUSSEN voor zijne persoonlijke eer eenen slechten raad gaven. Die lof klonk te slechter als bij de beraadslagingen de klagt algemeen was, dat de minister aan zijne verpligting tot geheele openbaring van 's lands financiën niet voldaan had, hetgeen de Kamer niet tot vertrouwen jegens hem stemde.

Men beroept zich op de moeijelijkheid om hen, vooral om den heer ROCHUSSEN, te vervangen. Het is verre met ons gekomen, indien men dien minister voor den bekwaamsten financier van het land moest houden, zoodat na hem alles nog verder achter uitgaan moest. Zeer geringe gedachte heeft men van de vaderlandsliefde der burgers, indien men meent, dat geen bekwaam man zich de moeijelijkheid dier betrekking zou willen laten welgevallen. Wil men de Staten-Generaal ontwerpen, welke zij afkeuren, doen goedkeuren, alleen dewijl men *vreest*, dat niemand ons verwarde financiewezen in orde zal willen brengen? Of acht men het voor het land voordeelig eenen minister te houden, wiens belangrijkste ontwerpen òf niet in beraadslaging genomen of verworpen worden, òf, zoo zij al aangenomen worden, slechts eene geringe meerderheid verwerven kunnen en tegen welker regtmatigheid, billijkheid en voordeel voor het land, ook na de aanneming, zich van alle zijden stemmen verheffen.

Neen, zoo de ministers het met hun land goed meenen, indien zij voor hunnen eigenen naam willen zorgen, — is hunne aftreding gewis.

Buitenlandsche berigten.

TURKIJE.

Van de Turksche grenzen, *19 mei*. Volgens zoo even ontvangen berigten, heeft de in Bosnië uitgebroken opstand reeds deszelfs einde bereikt. Den 18den waren 12 van de voornaamste oproerige Bosniërs in het leger van den stadhouder aangekomen, om hunne onderwerping aan te kondigen, waartegen de stadhouder zich verbond, de Arnauten uit de Bosnische vestingen te verwijderen, en de verhoogde belastingen af te schaffen. Daar de opstand als geëindigd te beschouwen is, zijn de Oostenrijksche troepen van de grenzen teruggetrokken.

ZWITSERLAND.

Wallis. De tijding, dat de beide partijen in Wallis de wapenen hebben opgevat, schijnt niet geheel ongegrond. De *Echo des Alphes* van 23 mei meldt, dat, in een gedeelte van Opper-Wallis, alle toerustingen tot den burgeroorlog worden gemaakt, en dat de geestelijkheid door verontrustende geruchten de bevolking opruit. Onder deze omstandigheden, en voornamelijk sedert de vroegere regering is afgetreden, wordt het *Jonge Zwitserland* met iederen dag meer en meer het middenpunt, waarom zich de geheele oppositie tegen de geestelijkheid schaart. Wij vreezen dat Wallis op het punt is van tot regeringloosheid te vervallen.

DUITSCHLAND.

Van den Mein, *28 mei*. Volgens brieven uit Hanover heeft men in Engeland het besluit der Hannoversche regering, om niet tot het Duitsche tolverbond toe te treden, met groot genoegen vernomen. Het is thans geen geheim meer dat het Engelsche kabinet

zoodra de tijding van nieuwe onderhandelingen tusschen Hannover en het tolverbond ruchtbaar werd, door deszelfs gezant aan het Hannoversche hof de mededeeling liet doen, dat men in de toetreding tot het verbond eene schending der Engelsche belangen zag, waardoor de innige en vriendschappelijke betrekkingen, welke zoolang tusschen beide landen, tot wederkeerig welbegrepen belang, bestonden, ligtelijk zouden kunnen worden geschokt. Men kan niet ontveinzen, dat het Hannoversche hof door vele omstandigheden, waaronder van zeer teederen aard, tot toegevendheid jegens Engeland genoopt wordt. De vijanden van het tolverbond in Hannover, en vooral in de Hanzesteden, drukken luide hunne vreugde daarover uit, dat de plannen van het *buitenland*, zoo als wij het overige Duitschland gewoonlijk noemen, mislukt zijn. Wij kunnen daarin slechts eene nieuwe bevestiging der dikwijls gemaakte opmerking vinden, dat in Hannover, en vooral in de Hanzesteden, de nationale geest niet veel is vooruitgegaan. Engeland is hun, in zeker opzigt, minder *buitenland* dan Duitschland.

Hannover, *29 mei*. De koning is heden ochtend ruim 9 ure over Ostende naar Londen vertrokken; zijne terugkomst wordt eerst tegen half augustus verwacht.

Voor zijn vertrek heeft Z. M. bewilligd in het ontslag van den stads-directeur *Rumann* en denzelven een jaarlijksch pensioen van 3000 thlr. toegekend, en de regtsgedingen te niet gedaan, welke tegen onderscheiden leden des stedelijksn bestuurs en anderen waren aangevangen, wegens hunne in den tijd aan de Duitsche bondsvergadering gerigte vertoogen.

PRUISSEN.

Berlijn, *28 mei* De talrijke aanmerkingen over de nieuwe censuur-instructie en over het opper-censuurgeregtshof schijnen in zoo verre eenigen indruk op onze regering gemaakt te hebben, dat tot eene niet onbelangrijke wijziging derzelve besloten schijnt te zijn. Naar men algemeen zegt, zullen er censuur-commissiën, bij wijze van collegiën zamengesteld en met twee instantiën, even als bij de regtbanken, worden ingevoerd, wier eerste beslissing, om alle vertraging te vermijden, in de provinciën zal plaats vinden. Met hooge belangstelling zien wij derhalve de openbaarmaking der reglementen te gemoet. Daar de nieuwe staatsprocureur ambtshalve de aanklagt voeren en vóór ieder vonnis gehoord zal worden, zoo zal ook aan de verdediging ongetwijfeld genoegzame gelegenheid gegeven worden.

ENGELAND.

Londen, *30 mei*. De gisteren ontvangen tijdingen uit de Vereenigde Staten zijn zeer gunstig. De staat der gewassen in geheel het land was allergunstigst. Het geld tot handelsondernemingen en tegen goede onderpanden deed geen 6 pCt.; sedert 1836 had de nijverheid geene zoo groote ontwikkeling erlangd. Er deden zich verschijnselen op van terugkeering tot eerlijke beginselen; de staat Ohio heeft zijnen fiscalen agent gemagtigd, door directe belastingen, in de middelen te voorzien tot vervulling van de verpligtingen van den staat. Dit had door de geheele Unie zoo veel goedkeuring ondervonden, dat de Amerikanen waarschijnlijk niet langer dralen zullen met hunne verbindtenissen na te komen; althans schijnt het denkbeeld, om zich de schulden van den hals te werpen, voor altijd verbannen. Te Nieuw-York beschouwde men den handelsdruk van het vorige jaar als geheel verdwenen, en men vleidde zich, dat, ondanks het nog in werking zijnde hooge tarief, eene degelijke vermeerdering van den handel zou plaats hebben.

Londen, *31 mei*. De zaken van Ierland blijven toenemende ongerustheid inboezemen. Sedert de Iersche lord-kanselier eenmaal de hand aan het werk heeft gelegd, gaat hij ijverig voort met het afzetten van magistraatspersonen; maar, hoe noodzakelijk die maatregel zijn moge, de verbittering wordt daardoor geenszins verminderd. De heer *D. O'Connell* heeft over zijne afzetting eenen brief aan den secretaris *Sugden* gerigt, in welken hij zijne verwondering daarover aan den dag legt, en betoogt dat het regt, om vreedzame vergaderingen te houden en petitiën aan het parlement te rigten, geenszins strafwaardig maar volkomen constitutioneel is. Bij zijne rondreis in verschillende graafschappen ziet hij zich gedurig door een grooter aantal menschen omringd; in de omstreken van Nenagh zou dit getal, volgens een der dagbladen, tusschen vier en vijfmaal honderdduizend hebben beloopen.

— De regering heeft naar Woolwich bevel gezonden om de stoomboot *Cyclops*, wier ekwipaadje was afbetaald, andermaal in commissie te stellen, denkelijk tot het overbrengen van troepen naar Ierland. Ook de *Rhadamantus* zal gelijke bestemming krijgen. Sommige dagbladen der behoudende partij zouden het beter achten deze stoombooten te gebruiken om *O'Connell* en eenige andere volkmenners naar het het een of andere eiland in de Stille Zuidzee te vervoeren; Nieuw-Zeeland, alwaar reeds eenige beschaving heerscht, keuren die dagbladen, in hunne verbittering, daartoe nog te goed.

FRANKRIJK.

Parijs, *31 mei*. De koeriers uit Spanje volgen zich sedert eenige dagen bijna onafgebroken op, en de telegraaf is onophoudelijk werkzaam. Ook bij de ex-koningin *Christina* en de haar omringende personen heerscht buitengewone drukte.

— » Men las dezer dagen in het *Journal des Debats*:

» Wij hebben voor ons liggen een' bijzonderen brief, geschreven door een Engelsch officier, die zich tegenwoordig in Ierland bevindt.

» De schrijver treedt nog al in bijzonderheden over den staat van zaken in dat gedeelte van het Britsche rijk. Als Engelschman en tot de Anglicaansche kerk behoorende, is hij tegen de intrekking der Unie en betoont hij ook weinig genegenheid voor *O' Connell* en deszelfs vrienden; maar hij erkent, dat Ierland over wezenlijke grieven klaagt; dat de ellende er in sommige districten waarlijk verschrikkelijk is; dat de katholijken er *een weinig te veel veracht en mishandeld worden*, en dat, zoo het gouvernement niet eenigen wijzen maatregel neemt, er onfeilbaar, eer er twee of drie jaren om zijn, een geweldige schok zal plaats grijpen. Hij voegt er bij; dat hij en vele anderen den moed niet zouden hebben, het staal tegen een zoo diep ongelukkig volk te trekken.

» Er zijn vele gezinnen, zegt de schrijver van den brief, waarvan de leden hun leven lang nimmer vleesch hebben geproefd, en men vindt er katholijke priesters, die zoo arm zijn, dat het hun aan de middelen ontbreekt, om zich, ook zelfs in den barren winter, van kousen te voorzien. Hij erkent, dat deze ellende der Iersche geestelijkheid een droevige tegenhanger is van de weelde, die door de meeste protestantsche bisschoppen wordt ten toon gespreid, en dat het billijk zoude zijn, dat aan de Iersche geestelijken een voegzaam aandeel wierd toegekend in de belastingen, die door de katholijken, ten behoeve der protestantsche kerk, worden opgebragt. Vele der Anglicaansche leeraars hebben nimmer den voet gezet in de Iersche dorpen, uit welke zij de tienden trekken. In het kort, de schrijver van den brief is van gevoelen, dat de toestand zeer hagchelijk is en dat maar al te veel leden van het parlement zich omtrent denzelven verblinden.

Parijs, *1 juni*. De *Messager* behelst de volgende telegrafische depêche:

Bayonne, *30 mei*. De kies-collegiën zullen tegen 20 juli zamengeroepen worden. De algemeene stemopneming zal den 31sten geschieden. Wij hebben niets te voegen bij de tijdingen van Madrid, welke wij langs buitengewonen weg, dd 26 mei, medegedeeld hebben. De brieven van den 25sten melden alleen, dat er een onderzoek zal ingesteld worden om de daders te kennen van de onlusten, die bij de sluiting der Cortes hebben plaats gehad. Het schijnt, dat de Engelsche gezant de autorisatie gevraagd en verkregen heeft, de havens der kust van Carthagena te peilen, ten einde de vaart der Engelsche schepen, die steenkolen aanbrengen, te verzekeren.

Binnenlandsche berigten.

's Gravenhage, *1 juni*. Zoo men algemeen verzekert, zouden er eenige belangrijke bezuinigings-maatregelen ten opzigte van het Nederlandsche leger en dien tengevolge groote verminderingen in de begrootings-opgave voor het departement van oorlog plaats vinden. Onder anderen zoude het regiment rijdende artillerie met 4 batterijen verminderd worden, en een geheel regement kavallerie benevens een regement infanterie, vermoedelijk het 7de regement, gesupprimeerd worden. Ook de opper-officieren zouden in getal worden verminderd, eenige plaatselijke kommandementen zouden worden opgeheven, welke betrekking door de chefs der aldaar in garnizoen liggende korpsen zouden worden waargenomen. Terwijl men ook verhaalt, dat de stafmuziek bij de verschillende korpsen zoude worden afgeschaft.

— Bij art. 109 der wet op de nationale militie, van den 8sten januarij 1817, is aan alle geloot hebbende personen, van dezelfde gemeente, tot dezelfde of tot eene hoogere klasse behoorende, geoorloofd worden, het door hen getrokken nommer onderling te verwisselen, en wordt tot het toestaan van die nommerverwisseling, onder anderen, de schriftelijke toestemming der ouders of voogden enkel vereischt, ingeval de verwisseling verlangd wordt door eenige, ten gevolge van § *e.*, art. 91 en de artikelen 92, 93 en 94, vrijgestelde personen.

Daar echter, bij art. 385 van het thans bestaande Burgerlijk Wetboek, de meerderjarigheid der ongehuwden op den volbragten ouderdom van drie en twintig jaren is vastgesteld, en het 365ste artikel van hetzelfde Wetboek inhoudt, dat een minderjarig kind, zonder toestemming van zijnen vader, het ouderlijk huis niet mag verlaten, zoo heeft dit, bij een der militieraden, den twijfel doen oprijzen, of de zooevengemelde bepalingen des burgerlijken Wetboeks, het ook noodzakelijk zouden maken, van alle ongehuwden, zonder onderscheid, die als nommerverwisselaars verlangen op te treden, alvorens aan de substitutie de goedkeuring te hechten, de schriftelijke toestemming tot dezelve van hunne ouders of voogd te vorderen.

Na eene aandachtige overweging dezer vraag is a[illegible] de departementen van binnenlandsche zaken en v[illegible] justitie de *toestemmende* beantwoording niet twijfe[l]achtig voorgekomen, en heeft, dien ten gevolge, h[et] eerstgemelde departement gemeend, de gouverneurs moeten verzoeken, de militie-raden wel te willen u[it]noodigen, voor het vervolg aan geenen der ingevolg[e] de hierboven aangehaalde wets-bepalingen verlang[de] nommer-verwisselingen hare goedkeuring te hechten dan nadat hij, die als substituut wenscht op te tre[den], aan dezelve zal hebben overgelegd de schrifte[lijke] toestemming van deszelfs vader of voogd.

Mengelwerk.

Schetsen uit Ierland.

DANIEL O'CONNEL en de vergadering de repealers.

(Vervolg en slot van no. 106.)

Even als er zekere woorden en gedachten zijn, welk[e] in de redevoeringen van O'CONNEL, gelijk de schimmel i[n] de schilderijen van WOUWERMANS, ieder oogenblik terug keeren, zoo heeft hij ook zekere dingen, welke hij in deze repeal-vergaderingen ieder oogenblik op nieuw laa[t] voor den dag komen. Brieven van verwijderde menschen welke de repealers geluk toewenschen en moed inboezemen, worden er voorgelezen; feiten uit de Iersche geschiedenis, welke het vaderlandsch gevoel voor Ierland opwekken en tegen Engeland haat verwekken kunnen, worden in herinnering gebragt; berigten ui[t] Iersche steden en gewesten van repeal-meetings, in dezelve gehouden, worden met veel plegtigheid medegedeeld, om den moed der aanschouwers te vergrooten; de gelden, welke als bijdragen voor de repeal-zaak overgemaakt werden, worden aangeboden en met eenige passende opmerkingen, dankzeggingen en loftuitingen jegens den schenker ontvangen; zoo veel mogelijk worden ook eenige wild-vreemde menschen uit verafgelegene landen, bij voorbeeld, uit Amerika, in de vergadering binnengeleid, welke aangezet worden tot het afleggen van getuigenis en het houden eener redevoering. O'CONNEL zelf bestuurt het geheel en verzelt ieder voorval en iedere gebeurtenis met eenige klemwoorden voor Ierland tegen Engeland. »Engeland, zegt hij, bij voorbeeld, is overal voor de slavernij geweest. Werwaarts wij de oogen rigten, heeft Engeland de volken onder het juk gebragt. In Azië heeft het honderd millioen vrije menschen tot slaven gemaakt, in Afrika zijn er Engelsche slaven; in Australië heeft het rondom ieder eiland zijne ketenen gespannen. Het is het wezen en het karakter van Engeland, om alle naburen en alle verwijderde volken, welke het geenen wederstand bieden kunnen, onder het juk te brengen en tot slaven te maken. Ierland zelf, ons schoone, ons ongelukkige Ierland, ons heilig eiland (1) (Bravo! bravo! hoera! hoera!) is het sprekendste voorbeeld van Engelands overhelling tot despotismus en dwinge[l]landij. Want sedert 600 jaren hebben de Saksers (Bravo!) aan niets anders gedacht en niets anders gedaan dan ons onderdrukken, ons uitplunderen en onze nationaliteit vernietigen. Wie, vraag ik u, is de oorzaak, dat wij arm zijn en ons niet beter voeden noch kleeden kunnen dan wij doen? Wie, vraag ik? »*The Saxons!*" antwoordde eene luide en sterke stem van eene der tribunes. »Ja de Saksers zijn er de oorzaak van. Wie is de oorzaak, dat er jaarlijks in ons gezegend vaderland vele, zeer vele menschen — ik gruw om het te zeggen — van gebrek omkomen of honger lijden? »*The Saxons*," bromde wederom dezelfde zwaardreunende stem. »Ja de Saksers," herhaalde O'CONNEL. »Wie heeft onze fabrijken, onze nijverheid in hare opkomst verwoest? De Saksers. Wie heeft onze voormaals zoo bloeijende beschaving, welke die van het overige Europa eens zoo ver vooruit was, in hare ontwikkeling gestoord? De Noormannen en hunne broeders de Saksers! Wie heeft ons tot hiertoe belet den rang onder de volken van Europa in te nemen, welken wij krachtens onzen natuurlijken aanleg en de ons door God gegevene talenten en zielshoedanigheden volkomen geregtigd waren in te nemen, en wie heeft gemaakt, dat de naam van Ier in de gansche wereld niet even goed klinkt als die van Franschman, Spanjaard, Duitscher?" »*The Saxons*," dreunde wederom dezelfde stem, bij welke zich eenige andere voegden. »Ja de Saksers, de Engelschen, het despotische Engeland. Ook Amerika hebben de Engelschen eens zoo behandeld. Maar de Amerikanen hebben het juk van de schouders geworpen en zijn nu, den Engelschen tot spijt, een vrij en krachtvol volk. Ik zeg niet, dat wij het voorbeeld van Amerika in zijnen ganschen omvang navolgen moeten; want geweld te gebruiken, is ons doel niet. Wij kunnen onzen wensch op den vreedzamen weg van wettelijken tegenstand bereiken. Ik ben en verklaar mij volkomen en ten sterkste tegen physisch geweld. Ik weet, er zijn er onder ons, welke dat middel aanbevolen hebben, maar ik hoop, dat zij, bij nader overleg, met mij zullen instemmen, dat wij, wanneer wij *physical force* wilden bezigen, onze regtvaardige zaak geheel bederven zouden. Ik mag niets, ik wil niets van geweld meer hooren. Ik zoude mij liever van het tooneel des openbaren levens geheel terugtrekken en het overige mijner dagen in stille eenzaamheid doorbrengen, dan met mannen te doen te hebben, die een zoo onwettig en ondoelmatig middel tot verwerving van zoo regtmatige vorderingen aanbevelen. (Geene toejuiching) Ik wensc[h] dus niet verkeerd begrepen te worden, wanneer i[k]

(1) *Sacred Island*, een gewone oude bijnaam voor Ierland.

op het voorbeeld van Amerika verwijs. Ik wensch alleen, dat wij de Amerikanen in hunne liefde voor de vrijheid, voor hun vaderland, in hunne volharding en tegenstand tegen de dwingelandij van Engeland en in hun mannelijk verzet tegen alle aangrepen op hunne regten als burgers en menschen navolgen; zonder dat ik daarom tevens de wijze, waarop zij wederstand boden, die bloedig en gewapenderhand geschiedde, aanbeveel. Wij kunnen ons doel alleen door dreigende houding, welke wij aannemen, door de bestendige waakzaamheid en oplettendheid op ons belang, door het voortdurend aanwakkeren van onzen haat tegen Engeland, dat tyrannieke Engeland, en van onze liefde voor ons Ierland, ons schoone beklagenswaardige Ierland, bereiken. Hoe meer menschen wij met het vuur der geestdrift voor onze zaak bezielen, hoe meer wij aan ons zelven en aan de Engelschen en aan de gansche wereld het gruwzame onregt, dat Engeland ons aangedaan heeft en voortdurend aandoet, bewijzen, des te meer hoop is er, dat wij de meerderheid in het parlement verkrijgen en geregtigheid voor Erin erlangen zullen. Weest daarom ijverig en waakzaam; vereenigt u, agiteert, blijft onderling verbonden en staat mij bij. Geeft mij de middelen, opdat ik met den strijd, welken ik sedert veertig jaren voor u voer, verder voortgaan kunne. Ja sedert veertig jaren heb ik tegen het despotismus, tegen het bijgeloof, tegen de tories, tegen Engeland en voor Ierland geijverd en gestreden (Hoort, hoort!) en ieder welgeäarde Ier (bravo! bravo! hoera!) heeft mij er des te meer om lief. Sedert veertig jaren heb ik slechts voor ééne zaak, slechts voor ééne zaak, geijverd; regt voor Ierland en afschaffing van Engelands dwingelandij. En is mijn langdurige strijd vruchteloos geweest? Zijn de schandelijke oude strafwetten tegen de katholijken niet afgeschaft? Hebben wij niet zitting en stem in het parlement verworven? Nemen wij thans geen deel aan het bestuur onzer steden? De vruchten, door ons verworven, waren schoon en dit kan u ook vertrouwen geven, dat ons ook het laatste, dat ook de repeal ons gelukken zal, welke eerst aan ons gansche werk de kroon opzetten zal. Want dan eerst, wanneer wij de repeal zullen hebben, wanneer wij als een onafhankelijk volk op gelijken voet met Engeland staan zullen, dan eerst zal Ierland bloeijen; dan eerst zal alles hier voorspoedig gaan en zullen al de zegeningen, met welke de Almagtige (hier kwamen allen met de handen aan de muts) ons schoone Erin, ons heilige eiland versierd heeft, zich vertoonen en ons er het genot van schenken (Hoort, hoort!) (2). Slechts *één* middel is er voor de volkomene redding van Ierland en dat is *repeal*. Slechts ééne zaak, aan welke uw aller heil hangt, *repeal*. Met *repeal* zult gij gelukkig, met *repeal* zult gij rijk zijn; met repeal zult gij dat alles erlangen, wat gij wenscht en waarnaar gij streeft. Daarom zeg ik voor mijn leven repeal en ook gij moet voor uw leven zeggen repeal! (Bravo!) bravo! hoera! repeal! repeal!) Gij vraagt mij wie u de repeal geven zal? Ik antwoord u, dat *ik* u die geven zal. Ja, ik zeg, ik bied aan het volk van Ierland repeal aan (*J offer the people of Ireland repeal!*) (Bravo! bravo!) en ik verzeker u, dat, zoo gij het *wilt*, gij het ook *zult* hebben. Ik wil Ierland de gelegenheid geven om zijne repeal te verkrijgen. En wanneer het dit wil, behoeft het slechts toe te grijpen. Hoe dikwijls heeft Engeland u en mij niet reeds bedrogen? Hoe dikwijls hebben de Engelsche ministers en heeft het Engelsche parlement mij niet beloofd, dat zij aan de eischen van Ierland gehoor verleenen zouden, dat al het daartegen bedreven onregt opgeheven zou worden! Hoe dikwerf aarzelde ik dan, sprak u geduld in, stelde u gerust, smeekte u om de vervulling der beloften van Engeland af te wachten! Gij waart mij gehoorzaam; gij waart stil en zweegt en Ierland wachtte, om van Engeland dankbaar als eene groote gunst te verwerven, wat het als zijn stelligste regt had kunnen vorderen. Maar de gelegenheid, welke ik aldus aan Engeland verschafte om zich groot en edel te toonen, heeft het ongebruikt voorbij laten gaan. Wanneer ik en Ierland zwegen, vergat het zijne beloften en het oude onregt duurde voort. Het duurde voort zelfs onder de whig-ministers, die een tijdlang mijne vrienden waren, en thans, nu de tories weder aan het bestuur zijn, zal het nog veel minder van zelf ophouden te bestaan. Repeal, roep ik daarom en nogmaals repeal; krachtvol, volkomen, algemeene repeal is het eenige middel dat ons helpen kan. Bedenkt, dat uwe ergste vijanden, de tories, nu weder aan het hoofd der zaken staan, en dat gij nu van den goeden wil van Engeland niets meer te verwachten hebt, niets meer te hopen hebt behalve van Engelands vijanden, van Engelands zwakte en van u zelven. En van mij! voeg ik er vol vertrouwen bij. Ja van mij! Gelooft mij, ik bewaak iedere schrede, welke ROBERT PEEL doet. (*I watch him well*). En zoo lang ik leef, dat zweer ik, zal hij Ierland niet ter neder werpen, zal hij het niet verpletteren (*he shall not crush Ireland*). Ik zal hem overal in den weg treden en waarheen hij ook gaan moge, zal hij mij voor zijne voeten vinden. Vertrouwt op mij, ik let op iedere omstandigheid en ik zal van iedere omstandigheid gebruik maken. En inderdaad, aan gelegenheid ontbreekt het mij niet en zal het mij nimmer ontbreken; want vreest niet dat ROBERT PEEL een man zij, om mij op eenen dwaalweg te voeren. Hij begaat den eenen dommen streek voor, den anderen na. Zelfs wanneer hij minder slecht van inzigt ware dan hij is, zoo is zijn toestand toch zoo moeijelijk, dat het hem bijna onmogelijk zijn zou geene *blunders* te begaan. Gelooft mij, ik zal op zijne vingers letten en van zijne domme streken het voordeel trekken, dat daaruit te trekken is. (Bravo! bravo! bravo!) Misschien denkt gij, dat ik oud en moede word. Ja misschien mijn ligchaam! Maar gelooft mij, mijne liefde voor Ierland zal niet verouderen, mijn ijver niet moede worden. In tegendeel, hoe meer ik het getal der mij toegemetene jaren voorbij snellen zie, des te meer verzamel ik mijne krachten; des te meer leg ik er alles op aan om mijn leven door den uitslag bekroond te zien, welken ik, zoo lang als ik geademd heb, in het oog gehad heb en misschien zal juist, wanneer ik in het graf daal, Ierlands graf zich openen en de genius van Erin vrij uit de boeijen der Engelsche unie ten hemelvaren. Ik word oud en zwak. Maar ziet op Engeland — Engeland wordt ook oud en zwak. Zijn niet de onlusten zijner fabrijk-arbeiders, die in zijne ingewanden woelen, een duidelijk teeken van zijn verval? Wordt het niet in Indië geslagen? Is het niet in eenen kostbaren strijd met China gewikkeld, van welken men het einde niet berekenen kan? Zal het zich uit al deze moeijelijkheden weten te redden? Engelands nadeel is Ierland voordeel! Engelands zwakheid is Ierlands sterkte. (Bravo! bravo! hoerah!) Wanneer China, wanneer Indië, wanneer alle vijanden van Engeland zegenpralen, zoo zal Ierland een wenschelijk vriend schijnen. Ook in Europa heeft Engeland niets dan vijanden, Frankrijk, Rusland, Denemaken, Duitschland, zij zijn alle Engelands vijanden, Ierlands vrienden. Engeland is gehaat bij alle volken, want het heeft jegens hen allen meer of min onregt gepleegd. Ierland heeft de sympathie van alle natiën, want het heeft evenzeer en meer dan zij van de onregtvaardigheid van Engeland geleden. Gelooft daarom mij, Engeland wordt zwak; het zal toegevend zijn, en onze zaak, onze repeal, ons geluk en ons heil nadert met snelle treden. Want met even snelle schreden nadert al meer en meer Engelands ongeluk. Het belangrijkste zijn de onrustige bewegingen in Engeland zelve, welke alleen uit eene zeer uitgebreide ellende zich verklaren laten. Eene kwaal knaagt aan Engelands hart, en deze ziekte van Engeland is gezondheid voor Ierland. Engeland heeft onze vriendschap noodig. Het zal nog tot ons komen en daarom smeeken. Het moet haar hebben. Maar het zal haar niet hebben, wanneer het ons niet eerst regt doet, wanneer het ons geen onafhankelijk parlement geeft, en wanneer het ons niet als eene zuster-natie erkent. De tijd is niet ver meer dat Engeland dit doen zal, dit doen moet. Ik zie het uur onzer bevrijding naderen, het is digt bij; ja ik voel reeds het klappen zijner vleugelen boven mij, den zielsverheffenden adem van dat schoone, grootsche, vurig verlangende uur, waarin Erins genius uit zijnen kerker opstaan en ons eiland overstroomen zal met al de zegeningen, welke hij al deszelfs kinderen toegedacht heeft, en welke hij hun tot dusverre onthouden moest, daar Engeland hem de handen geknevеld had. Weest slechts eensgezind, houdt u vast aan een! vergeet ten minste, tot dat wij de repeal hebben, alle verschil van meening, alle partij-haat; want de repeal is het, welke gij allen behoeft. Blijft getrouw aan uw schoon behoorlijk land, aan dit bevallige groene eiland, dat u, zijnen kinderen, toeroept, dat gij het weder een volk schenken moet, hetwelk het als eene moeder voeden en koesteren kan. Luistert naar de stem der heerlijke stroomen van uw eiland, die ruischend u toespreken, luistert naar de stemmen die van de bergen, de heuvelen en dalen weêrgalmen; die u toeroepen, staat vast, staat vast en maakt u weder tot eene natie."

Terwijl O'CONNELL deze laatste woorden sprak, was de geheele vergadering doodstil. Geen *luister!* geen *bravo* viel hem in de rede. Toen hij echter het beeld van het sprekend Ierland beter dan ik het hem hier kan naschrijven, had doen optreden en voleindigd, en toen hij weder adem haalde, haalde ook de vergadering adem en barstte los in een donderend bravoroepen, dat geen einde scheen te zullen nemen. Daarop zette hij zich neder en men reikte hem eene druif toe, die hij met zijnen zoon deelde. Echter stond hij in het vervolg nog menigmaal op om allerlei kleine voorvallen en verhandelingen met zijne aanmerkingen en uitleggingen te vergezellen. Zoo zeide hij, bij voorbeeld, roerende woorden, toen een kleine knaap van omstreeks acht jaren te voorschijn trad en 4 £ medebragt, die hij als eene bijdrage zijner schoolmakkers tot de *repeal*-rente overreikte. De knapen hadden dezelve in hunne district-school bijeenverzameld en hem met last van dezelve ter behoorlijker plaatse te brengen afgevaardigd. O'CONNELL stak het kind de hand toe, nadat hij eerst zijnen hoed voor hem had afgenomen, en vroeg naar zijnen naam, dien hij daarop der vergadering bekend maakte, terwijl hij eenige vriendelijke woorden tot hem zeide. Het was een merkwaardig gezigt dit kleine aardige kind tegenover dien ouden vos te zien. Daarop kwam de bijdrage eener inschrijving van vrouwen uit Limerick. Ook aan deze dames wist O'CONNEL aanstonds iets aardigs te zeggen. Hij was van gedachte, dat de dames van Limerick heden ten dage echte, trouwe, door en door *repealers* (*thourough repealers*) waren; en als vaderlandslievende Iersche dochters hadden zij van oudsher uitgemunt — het schitterendst bij het beroemde beleg van Limerick in 1690, onder koning WILLEM III, waar zij eene brug tegen de Engelschen hielpen verdedigen, bij welke gelegenheid niet minder dan 500 *Saxons* om het leven werden gebragt. (*Ha, bravo! bravo!*) Hier stond TOM STEELE op, sloeg voor: *three cheers for the sons of Limerick and for Limerick beautiful daughters* (drie kreten voor de zonen van Limerick en voor Limericks schoone dochters), die met stormachtige goedkeuring werden aangenomen. Ook vertelde O'CONNELL nog zeer in het breede de schitterende ontvangst, die hij, toen hij zich het laatst te Limerick had opgehouden, genoten had en hoe vele honderden hij bij die gelegenheid bekeerd had. Daarop kwam eene bijdrage uit Galway in Connaught. En nu sprak O'CONNEL over den toestand dier provincie. Hij zeide, dat daar niet minder trouwe Iersche harten klopten, dan ergens anders; dat daar de ware, de meest eigenlijke Ieren te huis waren. Doch het was hem bekend, dat vele daar, dewijl zij groote veefokkers en bezitters van weilanden waren, de afscheuring van Engeland duchtten, meenende, dat, na het verbreken der unie, Engeland eenen tol op den invoer van het Iersche vee zou leggen. »Mij dunkt dat deze bekommering nietig is en geene oorzaak kan zijn om de verhindering van de repeal te wenschen. Zoudt gij dan denken, dat de Engelschen, na het verbreken der unie, geen rundvleesch meer zouden lusten? Waarlijk, zij zullen evenveel honger hebben als thans. Ons vee smaakt hun nu al beter, dan wat zij van buitenslands zouden moeten invoeren. En later, wanneer wij onafhankelijk zijn, wanneer wij onze weiden en akkers beter kunnen bearbeiden, zullen wij hun nog veel beter vee kunnen aanbieden. Maar indien zij al inderdaad, omdat het geen genniëerd vee was, er niet meer van wilden gediend zijn, zoo zouden wij, geloof ik, door onze onafhankelijkheid, door onze ontwaakte nijverheid en door onze versuelde speculatiën elders weldra in staat zijn onze Connaughtsche vee-fokkers hun vee zelve te betalen, en, zonder er de Engelschen bij te noodigen, onze *roatsbeefs* zelve te nuttigen. Die vrees dus kan onze vee-fokkers niet van het streven naar de verbreking der unie afhouden; en zoo veel te minder, daar wij wel weten, dat deze unie ook niet het geringste behoedmiddel aan onze tegenwoordige veehandelaars aanbiedt. Want de Engelschen zullen zich niet in het minste ter onzer gunste laten terughouden, het vee ergens anders, als zij het daar beter en goedkooper dan bij ons krijgen kunnen, in te koopen; wat ons geheel duidelijk is geworden bij het aannemen van het nieuwe tarief, waarbij niet in het minste acht op onze belangen is geslagen, en dat alleen daarom niet veel verandering in onzen veehandel zal maken, omdat zij het vee van ons toch nog beter, en in verhouding ook beter koop dan van buitenslands, kunnen krijgen."

Daarop werd een brief van lord FRENCH (zoo heette hij, geloof ik) voorgelezen, en O'CONNEL merkte daarbij aan, dat deze de eerste lord was, die zich tot repealer verklaard had. De gift der stad Drogheda, die niet minder dan 50 p. st. bedroeg, werd met bijzondere vreugde aangenomen. O'CONNEL riep iedere stad van Ierland op, om het voorbeeld dezer stad na te volgen, en schetste een zoo levendig en treffend beeld van den goeden, vaderlandslievenden, echt Ierschen geest, welke deze stad bezielde, dat hem daarbij bijna de tranen in de oogen kwamen. Eenmaal weende hij op dien dag werkelijk, als hij bij gelegenheid melding maakte van de tegenwoordige opperregters (*chief justices*) van Dublin en Ierland, welke tories zijn, en dan daarbij eenen der vroegere opperregters, eenen zijner vrienden, ik geloof O'LOGHLEN, herdacht. Hij beschuldigde de tegenwoordige opperregters van Dublin, hoewel hij erkennen moest dat zij overigens zeer achtenswaardige menschen en volkomene gentlemen zijn, van vijandschap tegen de katholijken en van eene blinde partijdigheid ten voordeele der protestanten. »Bloedige vlekken (*bloody spots*), schrikkelijke en spookachtige herinneringen uit onze geschiedenis zweven mij voor de oogen, en ik sidder in het binnenste mijner ziel, wanneer ik daaraan denk, wanneer ik daarvan spreken moet, dat thans weder torysgezinde en bevooroordeelde protestanten opperregters in Ierland zijn. Hoe kunnen de zaken toch veranderen. Zat niet voor weinige jaren nog een mijner beste vrienden op dienzelfden opperregters-stoel, een der edelste van Erins zonen. Hoe zijt gij zoo snel uit ons midden verdwenen! Gij, de beste regter, welk Ierland immer zag, gij regter vol menschelijkheid en onpartijdigheid. Gij, mensch en vriend, vol van goedheid en der trouwhartigste liefde! Gij gentleman van die voorbeeldige grootmoedigheid en gastvrijheid, zoo als ieder Ier die behoorde te bezitten; gij man, wiens ziel rein van bijgeloof en vooroordeelen was." Hier verhief zich zijne stem al meer en meer. Plotseling verstomde hij en — zoo als ik zeide — O'CONNEL weende!

Zeer merkwaardig waren voor mij, behalve de grootere bijdragen, ook de vele kleine en zeer kleine, welke voor de repeals-rente geschonken werden. Er waren er daaronder eene tallooze menigte van eene shilling, van acht pence, van 6 pence, eene zelfs van twee pence, welke dus waarschijnlijk van eenen bedelaar kwam. Ook van de toehoorders vonden zich nog velen bij het voorlezen van deze lijst opgewekt om hunne kleine bijdragen aan te bieden. Een uit de bovenste banken zeide hardop, dat hij alles wilde geven wat hij in den zak had en hij gaf vier pence, die insgelijks in het kastje gingen. O'CONNEL zelf kwam met eenige in papier gewikkelde shillings te voorschijn en legde die op het altaar, dat is in de geldkist, met de aanmerking dat zij hem daar toe gezonden waren. De som, welke op die wijs uit de penningen, en schellingen der armen bijeengebragt wordt, om O'CONNEL en de hem ter zijde staande repealers in staat te stellen om de repeal door te zetten, zijn buitengemeen belangrijk. Mij werd eene zoo groote som genoemd, dat ik haar niet darf herhalen.

Ten besluite werd nog een Duitscher te voorschijn

(2) Dit hoort! hoort! riep of bromde veeleer gewoonlijk TOM STEELE, want dat is een van O'CONNELS hoort! hoortroepers.

gebragt, die uit Amerika gekomen was, en, zoo ik meen, aan O'CONNEL aanbevolen was. Hij verzekerde dat aan gene zijde van den Atlantischen Oceaan niemand er aan twijfelde of de repeal zou gelukken, vergeleek O'CONNEL met WASHINGTON, en zeide, dat de naam Ier, welke tot dus ver in Amerika een scheldnaam geweest was, thans sedert de moedige poging der repeal en sedert het doorzetten van vader MATTHEWS matigheidsvraag een eeretitel geworden was. O'CONNEL bedient zich van alle mogelijke middelen om wind in het zeil te brengen.

Zeer opmerkelijk kwam het mij voor, dat ik, bij al deze lange handelingen, welke verscheidene uren duurden, niet bemerken kon, dat een der lieden, welke daarbij slechts ledige aanschouwers of cheerschreeuwers waren, zich verwijderden. Zij bleven allen, tot dat het donker werd en luisterde zelfs met de grootste belangstelling die redenen van O'CONNEL, welke blootleggingen van de algemeene staatkunde der Europische mogendheden bevatteden, en die ongetwijfeld verre boven hun begrip en hunnen gezigteinder waren, ten einde toe aan. Nadat eindelijk alle brieven voorgelezen, alle bijdragen ingezameld waren en de geldkist tamelijk vol scheen, werd de vergadering gesloten. Voor het laatst sprong TOM STEELE nog op de tafel en stelde drie cheers in voor de koningin en drie cheers voor Ierland, drie cheers voor de repeal en drie cheers voor den Duitscher uit Amerika. Vervolgens vertrok de lord-mayor onder eene algemeene toejuiching en ik zag hem onder het vivat-roepen der menigte in eene prachtige koets met twee appelgraauwe paarden naar huis rijden. (*A. A. Z.*)

Burgerlijke Stand.

TE ARNHEM:

Van 26 mei tot en met 1 juni.

Gehuwd: H. Bachmann met M. G. Jacobie. — H. Roelofs met E. Menting. — A. Wemmers met J. F. A. Becker. — P. Sanders met R. J. van Slochem. — J. P. Weenen met A. M. E. Seghers. — J. Vorselman met B. Joosten. — J. Moons met M. G. Schmits. — G. Smits met H. Mulder.

Bevallen: C. Baalman, geb. Kortbeek, D. — M. Schuurman, geb. Hekking, Z. — H. Hoedt, geb. Buekers, Z — J. Wientjes, geb. Wieland, D. — W. Jas, geb. Leenders, D. — E. Flipse, geb. Schuurman, Z. — H. Urselman, geb. Grundeler, D. — W. J. Beijerinck, geb. Kuijk, Z. — J. Lukassen, geb. van Brandenburg, Z.

Overleden: G. Jelten, 23 j. — J. van Loon, huisvrouw van J. de Vries, 65 j. — D. A. Vreven, 1 j. 8 m. — J. W. Hendriks, 9 j. 4 m. 8 d. — T. J. Koning, 3 m. — C. Bosman, 7 j. 9 m.

TE NIJMEGEN:

Gehuwd: J. F. Rabbelier met C. Meuleman. — J. van Brienen met M. van Delft. — F. Jacobs met A. van den Boom.

Bevallen: A. Hendriks, geb. Braam, D. — J. Mallo, geb. Jansen, D. — C. Rentema, geb. Wendel, Z. — M. Jansen, geb. Tennissen, D. — W. Gijsberts, geb. Niemeijer, Z. — P. C. Walraven, geb. Maassen, Z. — A. M. Reintjes van Veersen, Z. — A. L. van den Berg, geb. Arts, Z.

Overleden: M. W. den Hertoch, 3 m. — W. F. van Wiebel, 26 j. — W. van Gelder, 43 j. — M. Dekkers, 42 j. — C. H. M. in den Bosch, 6 w. — J. Kropman, 73 j. — J. H. Seijnder, 10 m. — W. Roose, 2 j. — C. Heukers, 85 j. — O. J. A. Houwen, 28 j. — C. Witbols, 74 j. — P. Albers, 13 d. — P. Thijssen, 8 m. — G. Vijftien, 56 j. — J. Boekenster, 40 j. — H. de Wild, 76 j. — H. H. Herdt, 7 j. — J. C. Haasters, 10 w.

TE ZUTPHEN:

Gehuwd: M. Leenders met J. M. L. Jaspers. — M. Vaarenbrink met J. B. Langwaarden.

Bevallen: A. A. Luijken Glashorst, geb. de Greve, D. — G. Harmsen, geb. Peeters, D. — J. Kaarl, geb. Hamer, D. — J. Hilgers, geb. Nijenhuis, Z. — A. Rijnberg, geb. Doorspiek Z. — J. M. Valkenhoff, geb. Albers, D. — H. Lankhorst, geb. Nooijen, D. — H. Colla, geb. Hoek, Z. — J. Hartgerink, geb. Braakhekke, Z. — G. H. Vrijheid, geb. van den Bergh, D. — A. C. de Wilde, geb. Scholten, D. — B. Haarbrink, geb. Mestland, Z. — A. M. van Oeffel, geb. Barink, Z. — H. A. van Hijkoop, Z. — K. Cohen, geb. Levy, D. — B. Priem, geb. Heerc, Z. — M. Tueuder, geb. Meelhorst, D. — J. G. Colenbrander, geb. Roelofsen, D. — M. Botter, geb. Mauritz, Z. — W. Hendriks, geb. Nijman, Z.

Overleden: H. Cornelissen, 79 j. — Doodgeb. D. van F. A. A. J. Valkenhoff. — W. van Westrenen, 30 j. — H. J. Scharrenberg, 29 j. — H. Gerritsen, 4 j. 6 m. — E. J. Bokslag, 3 j. — M. C. A. Valkenhoff, 6 d. — A. Vlierman, 45 j. — G. J. van der Plaat, geb. Ardesch, 69 j. — H. Scheephorst, 2 j. 6 m. — A. H. J. Driessen, 1 j. — H. Frank, geb. Klose, 76 j. — H. Garsen, 24 j.

TE TIEL:

Gehuwd: G. W. van den Berg met C. van Doorn. — M. Schoots met J. Brans. — C. D. P. Ragay met C. W. D Tielenius Kruijthoff. — G. Dresselhuijs met M. C. Moltzer.

Bevallen: J. Emans, geb. van Deursen, Z.

Overleden: G. H. Tilanus, 19 j. — S. van Niekasteel, weduwe van J. van Toorn, 86 j. — H. K. van den Berg, 8 j. — H. van Beem, 39 j.

Advertentiën.

††† Bij Vonnis van de Arrondissements-Regtbank te *Arnhem*, de dato den tweeden Junij 1843, is *FRANCISCUS JOSEPHUS MALDANER*, Koopman, wonende te *Arnhem*, verklaard in staat van FAILLISSEMENT; dat dit Faillissement is aangevangen op den eersten Junij 1843; voorts de Edel Achtbare Heer Mr. *ROBIDE VAN DER AA*, Lid van dezelve Regtbank, benoemd tot Regter-Commissaris, en tot Curator de Heer *HENDRIK BROUWER*, Procureur bij dezelve Regtbank, wonende te *Arnhem*.

Voor extract conform,
H. BROUWER,
Curator.

††† In den jare 1800 drie en veertig, den negen en twintigsten Mei, ten verzoeke van *HERMINA DOCTER*, huisvrouw van *JAN KIST*, dagloonster, wonende te *Oene*, Gemeente *Epe*, bij vonnis der Arrondissements-Regtbank te *Arnhem*, dd. 30 Maart 1800 veertig, geadmitteerd om kosteloos in deze zaak te procederen, en uit kracht van een vonnis door genoemde Regtbank op den vierden Maart 1800 twee en veertig gewezen, zijnde behoorlijk geregistreerd, heb ik Ondergeteekende *NICOLAAS ANTONIUS GEURTS*, eerste deurwaarder bij de Arrondissements-Regtbank te *Arnhem*, wonende te *Arnhem*, in de korte Nieuwstad, Wijk E. No. 203,

VOOR DE DERDE MAAL OPENLIJK GEDAGVAARD,

JAN KIST, laatst gewoond hebbende in de Gemeente *Epe*, doch thans afwezig, gevolgelijk mijn Exploit doende, bij aanplakking aan de voorname deur der vergaderplaats van de Arrondissements-Regtbank te *Arnhem*, alsmede aan het huis der Gemeente te *Epe*, terwijl ik een tweede afschrift van hetzelve heb overgegeven aan den Ambtenaar van het openbaar ministerie bij dezelve Regtbank, welke het oorspronkelijke met „Gezien" heeft geteekend, en voorts nog bij plaatsing in de *Staats-* en *Arnhemsche Couranten*, als zijnde de daartoe bij bovengemeld vonnis van den vierden Maart 1800 twee en veertig uitdrukkelijk aangewezene nieuwspapieren,

Om, na verloop van drie maanden na heden, en alzoo op Vrijdag den eersten September 1800 drie en veertig, des voormiddags ten tien ure, bij vooraf gestelden Procureur te verschijnen ter civiele teregtzitting van de Arrondissements-Regtbank te *Arnhem*, gehouden wordende op het Paleis van Justitie aldaar,

Ten einde:

Aangezien de gedaagde in de maand November 1800 vier en twintig van zijne voormelde woonplaats is vertrokken, zonder volmagt tot het waarnemen zijner zaken gegeven, of order op het beheer van dezelve gesteld te hebben;

Aangezien, alzoo meer dan vijf jaren na het vertrek van den gedaagde zijn verloopen, zonder dat bewijs is ingekomen van zijn aanwezen, of van zijn overlijden;

Aangezien, de Eischeresse in hare betrekking van Echtgenoot van den gedaagde, belang heeft, dat bij vonnis van de Regtbank voornoemd worde verklaard, dat er regtsvermoedens van het overlijden van den gedaagde bestaan, en zulks sedert de maand November 1800 vier en twintig;

Aangezien de gedaagde, ten gevolge van een door voormelde Regtbank bij behoorlijk geregistreerde beschikking van den dertigsten Maart 1800 veertig verleend verlof, bij behoorlijk geregistreerd Exploit van mij deurwaarder, van den drie en twintigsten Junij 1800 een en veertig, op de wijze daarbij omschreven;

Ten eersten maal, en voorts uit kracht van een behoorlijk geregistreerd vonnis, door dezelfde Regtbank op den negen en twintigsten October 1800 een en veertig gewezen, bij Exploit van mij deurwaarder, van den eersten December 1800 een en veertig, zijnde mede behoorlijk geregistreerd, insgelijks op de wijze daarbij omschreven, *ten tweeden maal* is gedagvaard om op den vierden Maart 1800 twee en veertig voor dezelfde Regtbank te verschijnen, ten einde, als bij die dagvaardingen vermeld, zonder dat noch de gedaagde noch iemand van zijnent wege daarop is verschenen, ten gevolge waarvan aan de Eischeresse, bij bovengemeld vonnis van den vierden Maart 1800 twee en veertig, is verleend acte van niet-verschijning van den gedaagde, met verlof, tot het doen dezer *derde* openbare dagvaarding op den voet en de wijze, als bij het vroeger door de Regtbank verleende verlof is omschreven; mitsdien aan gemelde Regtbank, het zij door iemand van zijnent wege, van zijn aanwezen te doen blijken, den gedaagde, tevens aanzeggende, dat, in geval noch de gedaagde, noch iemand voor hem op deze *derde* dagvaarding, bij vooraf gestelden procureur mogt opkomen en alzoo niet behoorlijk van zijn aanwezen mogt blijken, dat of namens de requirante zal worden geconcludeerd, dat bij vonnis van de Arrondissements-Regtbank voornoemd zal worden verklaard, dat er regtsvermoeden van des gedaagden overlijden bestaat, en zulks sedert den maand November 1800 vier en twintig, alles met veroordeeling van den gedaagde in de kosten, met verdere aanzegging aan den gedaagde, dat de Eischeresse ten deze domicilie kiest ten Kantore van Mr. *FREDERIK BÖHTLINGK*, Procureur bij de Arrondissements-Regtbank te *Arnhem*, wonende aldaar op den Grooten Oord, Wijk D. No. 70, die voor de Eischeresse als procureur in deze zal blijven occuperen; — zijnde de kosten van dit Exploit, buiten de registratie en *debet*, elf gulden een en zestig centen.

(Get.) *N. A. GEURTS*,
1ste Deurwaarder.

Marktprijzen.

Arnhem, 2 juni 1843.

Oude Weit van *f* 00.00 tot *f* 00.00; *Nieuwe Weit* van *f* 7.60 tot *f* 8.75; *Rogge* van *f* 6.60 tot *f* 7.40; *Boekweit* van *f* 6.80 tot *f* 7.20; *Garst* van *f* 5.00 tot *f* 00.00; *Vlaamsche Haver* van *f* 0.00 tot *f* 00.00; *Voerhaver* van *f* [illegible] tot *f* 3.10; *Witte Boonen* van *f* 00.00 tot *f* 00.00; *Paarde Boonen* van *f* 6.00 tot *f* 0.00; *Graauwe Erwten* van *f* [illegible] tot *f* 00.00; *Groene Erwten* van *f* 0.00 tot *f* 0.00; *Gele Erwten* van *f* 0.00 tot *f* 0.00; *Koolzaad* van *f* 00.00 tot *f* 00.00; *Aveelzaad* van *f* 00.00 tot *f* 00.00; *Klaver*[illegible] van *f* 00.00 tot *f* 00.00; *Aardappelen* van *f* 1.50 tot *f* [illegible]; *Boter* van *f* 0.52 tot *f* 0.60 het pond.

Waterhoogte te Arnhem.

Den 3 Juni 3 El 6 Palm 7 Duim; gew. 0 Duim [illegible] 6 D.

Te Arnhem, bij C. A. THIEME, Boekdrukker.